

ספר זוהר זודש איכה
מדרש הנעלם על איכה

שְׁלוּזוּ לְהוּ בְּנֵי בְּבַל לְבְנֵי אֶרֶץ קְדִישָׁא, לָן יָאוּת לְמַבְּבֵי, לָן יָאוּת לְמַעְבַּד הַסְּפִידָא עַל זוּרְבָן
בֵּית אֱלֹהֵנָא, עַל דְּאַתְּבַדְרָנָא בְּיַד עַמְמֵינָא, וְאִית לָן לְמִיפְתּוּז הַסְּפִידָא, וְלִפְרָשָׁא אֲלִפְ"א בֵּיתָא,
דְּשְׁלוּז מְאָרֵי עֲלָמָא לְהַסְפִידָא דְּזוּרְבָן בֵּיתָהּ.

שְׁלוּזוּ לְהוּ בְּנֵי אֶרֶץ קְדִישָׁא, יָאוּת דְּאַתּוֹן אַתְּבַדְרָתוֹן בְּיַד עַמְמֵינָא, וְאַתּוֹן לְבַר מְאָרֶעָא
קְדִישָׁא, וְיָאוּת לְכוּ לְמַבְּבֵי עַלְיִכוּ וְעַל זְרַמְיִכוּ, דְּנִפְקִיתוֹן מִזְהוּרָא לְזוּשׁוּכָא, פְּעַבְדָּא דְּנִפְקֵי
מִבְּנֵי מְאָרֵיהָ. אַבְּל אֲנִן אִית לָן לְמַבְּבֵי וְלְמַעְבַּד הַסְּפִידָא, וְכֵן שְׂדֵר קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא סְפָרָא
דְּהַסְפִידָא, דְּאֲנִן בְּנֵהָא דְּמִטְרוּנֵיתָא, וְאֲנִן מִבְּנֵי בֵּיתָהּ, וְיִדְעִין יְקָרָא דְּמְאָרֵי עֲלָמָא. וְכֵן יָאוּת
לְמַבְּבֵי, וְלִפְרָשָׁא אִינוּן אֲלִפְ"א בֵּיתֵינוּ.

וְאֲנִן יִתְמִין בְּלֵא אַבָּא וְאַמָּא, וּמְסַתְּכְלִין עֵינֵינוּ לְכוּתְלֵי בֵּיתָא דְּאִימְנָא, וְהָא אַתְּזוּרְבַּ, וְכֵן
אַשְׁכּוּזָנָא לָהּ. דְּהוּת יִנְקָא לָן בְּכָל יוּמָא, בְּיוּמֵין קְדָמָאִין, מִשְׁפִּירוּ דִּילָהּ. וְהוּת גְּזוּימַת לָן,
וּבְמַלְכֵת עַל לְבָנָא, פְּאָמָא לְבָרָה. כְּדָבָר אֲזוּר (ישעיה סו) כְּאִישׁ אֲשֶׁר אָמוּ תִנְזוּמְנוּ וְגו'.

וְהַשְׁתָּא אַסְתְּכְּלִין עֵינֵינוּ לְכָל סֵטֵר, וְאַתֵּר בֵּית מוֹתְבָא דְּאִימְנָא אַתְּבַלְבַּל, וְהָא אַתְּזוּרְבַ. גְּבַטְשׁ
רִישָׁא לְכוּתְלֵי בֵּיתָא וּמוֹתְבָהּ. מֵאן יִנְזוּם לָן, וּמֵאן יִמְלַל עַל לְבָנָא, וְיִנֵּן עֲלָנָא קָמֵי מַלְכָּא.

כֹּה הוּיֵנָן זוּטָאן קָמֵי אַבוּנָא, וְסָלִיק רְצוּעָא לְאַלְקָאָה לָן, אִיהִי קִיּוּמַת לְקָמוֹן, וּמְקַבְּלַת מַלְקִיּוּתָא
דְּמַלְכָּא, בְּגִין לְאַנְנָא עֲלָנָא. כְּדָבָר אֲזוּר (שם ג) וְהוּא מְזוּכָּל מִפְּשְׁעֵינוּ מִדְּכָא מִעוֹנוֹתֵינוּ כּו'
וּבְזוּבְרָתוֹ זָרְפָּא לָנוּ. וְהַשְׁתָּא אִימָא לִית לָן, וּוִי לָן, וּוִי לְכוּ. לָן יָאוּת לְמַבְּבֵי, לָן יָאוּת לְמַסְפָּד,
לָן יָאוּת לְפַתְרָא אִינוּן מִיִּלִּין דְּמִרְרוּ, לְאוּדְעָא לָהּ, לְאִינוּן דְּיִדְעִין לְמַבְּבֵי מִלִּין דְּהַסְפִידָא.

גְּקָרַב בְּכָל יוּמָא לְבְנֵי עַרְסָא דְּאִימְנָא, וְכֵן גְּשְׁפּוּז לָהּ תַּמּוּן. גְּשְׁאֵל עֲלָהּ, לִית מֵאן דְּיִשְׁעוּז עֲלָן.
גְּשְׁאֵל לְעַרְסָא דִּילָהּ, אַתְּבַלְבַּלָּא. גְּשְׁאֵל לְכוּרְסֵינָא, גְּפַלְתָּ. גְּשְׁאֵל לְהִיכְלִין דִּילָהּ, אוּמָאן אִינוּן
דְּלֵא יִדְעִין מִינָהּ. גְּשְׁאֵל לְעַפְרָא, רְשִׁימוּ דְּעַקְבָּתָא לִית תַּמּוּן.

גְּשְׁאֵל לְאִיגְרָא, הָא אִיגְרָא אֲתִיב לָן, דְּתַמּוּן יִתְבָּה מִבְּכָה וּמִיִּלְכָּת עֲלָן וְאַזְלַת מִבְּכָה, צוּזוּת
בְּקוּל מְרִירוּ עֲלָן, מֵאִיגְרָא לְאִיגְרָא. כְּמָה דְּאַתְּ אָמַר, (שם כב) מִה לָּךְ אֶפּוּא כִּי עֲלִית כְּלָךְ
לְגַזוּת. גְּשְׁאֵל לְאוּרוּזִין וְשְׁבִילִין, כְּלָהּ אֶמְרִין דְּשְׁמַעוּ קֵל מְרִירוּ דְּבִכְיָה, דְּמִבְּכָה עַל בְּנֵהָא,
וְכֵן יִדְעִין לָאן אַסְתְּכְּלַת.

לָן יָאוּת לְמַבְּבֵי, לָן יָאוּת לְמִסְפָּד. גְּשְׁשֵׁק עַפְרָא דְּרַגְלָהּ, גְּשְׁשֵׁק אַתֵּר בֵּי מוֹתְבָהּ, גְּשְׁשֵׁק כּוּתְלֵי
הִיכְלָא, וְגַבְּבֵי בְּמִרְרוּ. אֲנִן גְּפַתּוּז בְּהַסְפִידָא, דְּזוּמֵינוּ בְּכָל יוּמָא כָּל הָאֵי. גְּבַכֵּי תְדִיר וְכֵן
אִיתְנַשֵּׁי מְרִירוּ דְּבִכְיָה מִינָן.

פְּתוּזוּ אֵינָהוּ וְאָמְרִי, (איכה א) אִיכָה יֵשְׁבָה בְּדַד הָעִיר, כְּתִיב (ישעיה כב) כִּי יוֹם מִהוּמָה וּמִבוּסָה וּמִבוּכָה וְגו'. כִּי יוֹם. זוּד יוֹמָא אִית לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, רוֹזִימָא דְנַפְשִׁיהּ, כְּלִילָא מִכָּל שְׂאָר יוֹמִין, שִׁית יוֹמִין כְּלִילָן בֵּיהּ, וְהוּא כְּלָלָא דְכֻלְהוּ. וְעַל דְּאֶסְגִּיאוּ זוּבִין, אֶסְתַּלַּק לְעִילָא, לְבִי עֲלָמָא דְרוֹזִין.

כְּהִין מִתְזוּזוֹת שְׁפוּלִי מִשְׁכַּנָּא, קָם יוֹמָא דְמִרְרוּ, יוֹמָא דְבִכְיָהּ, יוֹמָא דְצַעֲרָא, יוֹמָא דְאִיקְרִי מִהוּמָה וּמִבוּסָה וּמִבוּכָה, וְעַל בְּגוּ מִשְׁכַּנָּא, וְשִׁינֵי וְסָאִיב. וְרַבּוּנָא דְמִשְׁכַּנָּא, אֹזֶל וְעָרַק וְאֶתְתַּרַךְ בְּגוּ מוֹתֵבִיהּ לְגוּ טוּרָא דְלְבָר, וּלְגוּ טוּרָא דְזוּרוּב, וּמִשְׁכַּנָּא אֶתְזוּרַב.

לְבַתֵּר, נְזוּת הַהוּא יוֹמָא עֵילָאָה, דְּאֶסְתַּלַּק, שְׂאֵל עַל מִשְׁכַּנָּיהּ, וְהָא אֶתְזוּרַב. עַל וְאֶשְׁזוּזוּ עַל מֵאִרֵי דְמִשְׁכַּנָּא, מִטְרוּנִיתָא רוֹזִימָתָא דְנַפְשִׁיהּ, וְהִיא אֶתְתַּרְכַת וְעָרַקַת, וְכָל בְּנִינָה סְתִיר. כְּדִין שְׂאִירֵי לְמַנְעֵי, גּוּעָא בְּתַר גּוּעָא, כְּנֵהִימוּ דְתַרְנְגוּלָא עַל גּוּקְבִייהּ. הֲדָא הוּא דְכְּתִיב, (שם) מִקְרָקֵר קָר, גְּהִימוּ בְּתַרְנְגוּלָא. קִיר, רַבּוּן שְׁלִיטָא.

וְשׁוּעַ אֶל הָהָר, עֲבִיד שׁוּעָה וְצוּזוּ לְגַבֵי טוּרָא, דְּעָרַקַת תַּמָּן מִטְרוּנִיתָא. עֲבִיד שׁוּעַ צוּזוּ וְקָרִי בְּנֵהִימוּ דְבִכְיָהּ אִיכָה. אִיכָה רוֹזִימָתָא דְנַפְשִׁיא, אִיכָה שְׁפַנְנִיתִי שְׁלִימָתִי, אִיכָה יוֹזִידָתָא דִּילִי, דְּאֶתְזוּדָא עִמִּי בְּיוּזוּדָא. אִיכָה דְהוּיַת גְּטָלָא בְּכָל יוֹמָא, זֹמֶשׁ וְעֶשְׂרִים אֶתוּן דְּיוּזוּדָא, וְאֶתְקָרִיאַת כ"ה עַל דָּא.

אָזוּתִי בְּרַתִּי אֲמִי, לֹאֵן אֹזְלַת, לֹאֵן פְּגִית לְמִיְהָר. אֲנִן דְּשַׁמְעִין בְּכָל יוֹמָא קְרָקוּרָא דָּא דְרַבּוּנָנָא, לֹן יְאוּת לְמַבְסִי, לֹן יְאוּת לְמַסְפֵּד, לֹן יְאוּת לְמַפְתּוּז אִיכָה. אִיכָה יֵשְׁבָה בְּדַד וְגו'.

רַבִּי לְוִיטָס זוּזוּאָה פְּתוּז, (בראשית ג) וְאִיבָה אֲשִׁית בֵּינָךְ וּבֵין הָאֲשֵׁה וּבֵין זְרַעֲךָ. דְּבָבוּ סְגִי הָוָה מִן יוֹמָא דְאֶתְבְּרִי עֲלָמָא, עַל עֵילָה דְעֵיטָא דְנָזוּשׁ, מַהֵהִיא שְׁעָתָא דְאֶתְלַטְיִיא, אֶתְדְּרוּזִיא מִקָּמִי תַרְעָא דְמַלְכָּא, וְהוּא כְּמִין תְּדִיר בֵּין גְּדָרִין דְעֲלָמָא, בֵּין אֵינֹן גְּדָרִין דְאֹרִינִיתָא, כָּל אֵינֹן דְדִשְׁוִן בְּעַקֵּב, בְּאֵינֹן גְּדָרִין, גְּשִׁירָה לֹן.

ווי דְאֶשְׁכּוּז, ווי דְנְשִׁירָה. ווי עַל דְבָבוּ בִישָׁא דְאֶתְנָטִיר. עַל דְבָבוּ בִישָׁא דְהוּוֹת לִיהּ בְּהֵאִי אֲשֵׁה, דְאֶתְקָרִיא אֲשֵׁה יְרֵאת ה'. דְבָבוּ בִישׁ גְּטֵר לָהּ מִן יוֹמָא דְאֶתְבְּרִי עֲלָמָא, עַד דְתַבְרַר לָהּ בְּתַבִּירוּ, לְמַשְׁכַּב לְעַפְרָא.

(איכה א) "אִיכָה יֵשְׁבָה בְּדַד הָעִיר רַבְתִּי עִם הָיְתָה, אֶסְתַּפַּל בְּאֶתוּן דְרִישׁ כָּל תִּיבָה וְתִיבָה, וְתִשְׁכּוּז גְטִירוּ דְבָבוּ בִישָׁא, דְאֶתְנָטִירָא, עַד דְאֶתְזוּרַב בִּי מִקְדֵּשָׁא. אִיב"ה רַע"ה בְּרִישֵׁי אֶתוּן, אֶתְנָטִיר לָהּ לָהִיא אֲשֶׁת זוּיֵל, בְּתַבִּירוּ דְבִי מִקְדֵּשָׁא, לְמַשְׁכַּב לְעַפְרָא.

הָא הוּא דְכְּתִיב, (איכה א) "כֹּאֲלֻמֶּנָה רַבְתִּי בְּגוֹזִים שְׂרַתִי בְּמַדִּינוֹת הָיְתָה" לְמַס, תְּקָרָא לְמַפְרַע בְּרִישֵׁי אֶתוּן, לִ"ה בְּשַׁבְּרָךְ. בְּתַבִּירוּ דְבִי מִקְדֵּשָׁא, בְּתַבִּירוּ דְכְּנִישְׁתָּא דִישְׁרָאֵל, דְבָבוּ בִישָׁא אֲדַבִּיק לִ"ה בְּשַׁבְּרָךְ.

איכה דאתדבקת להיא איבה רעה דא, קל דנזוש, קל מרירו דבכיה בְּרַקיעין. אלן קראן איכה, ומסטר אזורא קראן איבה. הָדָא הוּא דְכַתִּיב, וְאִיבָה אֲשִׁית בֵּינִי וּבֵין הָאֲשֵׁה, בֵּין סְטָרָא דָא, וּבֵין סְטָרָא דָא, אֲשֶׁתְּכוּז בְּזוּרְבָן בֵּי מַקְדָּשָׁא. וּבְקָרָא קְדָמָא אֲתֵרְשִׁים כֻּלָּא לְמַנְדַּע דְהָאֵי כ"ה, אֲדַבְּיָק לָהּ אִיב"ה רְעָה, דְנָטִיר לָהּ מִיּוֹמָא דְאֲתַבְרִי עֲלָמָא.

איכה ישבה בְּדָד, רַבִּי הֲרַפְיֵנס פְּתוּז, (בראשית ג) וַיִּגְרַשׁ אֶת הָאָדָם וַיִּשְׁכֵּן מִקֶּדֶם לְנֹחַ עֵדֶן. וַיִּגְרַשׁ אֶת, דָּא כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל. בְּזוּרְבָן בֵּי מַקְדָּשָׁא, דְאֲתַתְּרַכַת בְּתִירוּכִין, דְאֲשֶׁתְּלֹזֹת בְּשִׁלּוּזִין, כְּרִסְיָא דְמַלְכָא נְפֹלַת.

וַיִּגְרַשׁ אֶת, דָּא כְּרִסְיָא דְמַלְכָא. ווי דְאֲתַתְּרַכַת, ווי דְנְפֹלַת. הָאָדָם, הֵהוּא דְשִׁלִּיט עַל כּוֹרְסִיָא, דְכַתִּיב בֵּיהּ (יוזקאל א) וְעַל דְמוֹת הַפֶּסַע דְמוֹת כְּמִרְאֵה אָדָם כּו'. נְפֹלַת כְּרִסְיָא, נְפֹל כֻּלָּא.

וַיִּשְׁכֵּן, הֵהוּא דְתֵרִיף לְדָא, אֲשִׁכִּין וְאֲשִׁרִי יִישׁוּבָא אֲזוּרָא, בְּהִיפּוּכָא. בְּשַׁעֲתָא דְאֲתַזְוִרִיב בֵּי מַקְדָּשָׁא, סְלִיק לְכַבּוּד עֵילָאָה לְעִילָא, וְאֲזַעִיר דְיוֹקָנִיה מִכְּמַה דְהָוֹת. וְכוֹרְסִיָא נְטִיל מִנִּיה וְאֲתַפְרִישׁ.

כְּבִיכּוּל אֲשִׁרִי לְנֹחַ עֵדֶן עִם פְּרוּבִים לְתַתָּא, וְאֲתַפְרִישׁ מִהֵוּא כְּבוֹד עֵילָאָה. וְאֲשִׁרִי לְהֵיָא לְהַט הַזְּרֵב, לְמִיקָם בְּדוּכְתָא דְרַבְּנֹתִיה, לְמִיטֵר וּלְמִישְׁאֵב וּלְמִסְתֵּיר, הֵהוּא אֲוִרוֹ דְאֲנָגִיד מַעַץ הַזַּיִים.

וְשִׁלְמוֹה מַלְכָא צְוּוּז וְאָמַר, (משלי ל) תַּזְוֹת שְׁלוֹשׁ רְגֻזָה אֶרֶץ כּו' תַּזְוֹת עֶבֶד כִּי יִמְלוֹךְ כּו' וְשִׁפּוּזָה כִּי תִירַשׁ גְּבִירָתָה. שִׁפּוּזָה לְגו', גְּבִירָתָה לְבַר. אִיכָה יִשְׁבָה בְּדָד, מֵאֵי בְּדָד. כְּמָא דְאֵת אָמַר, בְּדָד יִשֵּׁב מִזְוִין לְמוֹזָנָה מוֹשְׁבּוֹ.

איכה ישבה בְּדָד, ר' זַנְיָנָאֵי וְרַבֵּן פְּתוּזִי קָרָא בְּאָדָם הָרֵאשִׁין. (בראשית ב) וַיִּקְחוּ ה' אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם וַיִּצְוּהוּ בְּנֹחַ עֵדֶן וְגו'. וַיִּקְחוּ, בְּמַה לְקַזּוּ. ר' זַנְיָנָאֵי אָמַר, לְקַזּוּ בְּדְבָרִים. כְּדָבָר אֲזוּר (ויקרא זז) קִזּוּ אֶת אֶהָרָן. וְרַבֵּן אָמַר, לְקַזּוּ בְּרוּזוּ. כְּדָבָר אֲזוּר, (מלכים ב ב) הַיּוֹם ה' לְקַזּוּ אֶת אֲדָנִיךָ מֵעַל רֹאשְׁךָ.

וַיִּצְוּהוּ בְּנֹחַ עֵדֶן, כְּדִי לְהִיּוֹת לוֹ מְנוּזָה, לְדַעַת וּלְהַפִּיר הַזְּכָמָה וְהַתּוֹרָה. דְאָמַר רַבִּי זַנְיָנָאֵי, הַתּוֹרָה לְיַמְדָה הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְאָדָם. הָדָא הוּא דְכַתִּיב, (איוב כז) אִזּוּ רָאָה וַיִּסְפָּרָה וְגו', וַיֹּאמֶר לְאָדָם. וְהָיוּ מַלְאָכֵי הַשָּׁרֵת מְקַלְסִין לְפָנָיו.

עַה שְׁרָאָה סְמָאֵר לִיה בְּשָׂמִים, וְנִתְקַנָּא בּוּ, וַיֵּרֵד מִן הַשָּׁמַיִם כְּדָמוֹת צֶלַע עַל זָנוּשׁ. הַזָּנוּשׁ זָרָאָה, וְהַצֶּלַע עֲלִיו, תְּקַפָּא וְזִילָא דִילִיה.

קָרִיב הֵהוּא זָנוּשׁ לְגַבִּי אִיתְתָּא, דְדַעַתָּא קְלָה מִן הָאִישׁ. מִכָּאֵן דְאֲתַתָּא לָא אֲתַפְתַּת, אֲלָא בְּאֲתַתָּא אֲזוּרָא. (בראשית ג) וַיֹּאמֶר אֵל הָאֲשֵׁה אֵף כִּי אָמַר אֱלֹהִים, מִיָּד פְּתוּז בְּאָף. מִהָכָּא, דְבִתְזוּלַת דְבְּרִיו שֶׁל אָדָם נִפְרַר מִי הוּא. כִּף הוּא פְּתוּז בְּאָף, לְהוֹדִיעַ מִי הוּא.

נָטַל סִימָן זֶה, אִם תִּקְבֹּל, אִם לֹא תִקְבֹּל. וְהַמְשִׁיכָה בְּדַבְרִים, עַד שִׁפְתוֹתַי בָּאוֹת מִיָּם, וְאָמְרָה מִכָּל עֵץ הָעֵץ אֲכַל נֹאכַל. מִיָּד נָטַל הַנְּזוּשׁ הָאוֹת, וַיֵּשֶׁם אוֹתָהּ עַל זְרוּעוֹ הַשְּׂמְאֵלִית, וְהָיָה מִמֶּתִין עַל וַאֲוֹ תִי"ו מִפִּיָּהּ, כְּדִי לִהְיוֹת מוֹ"ת נֶכּוֹן לַפִּיָּהּ.

הַתְּזוּזִל לַפִּתּוּתָהּ, עַד דְּכַתִּיב, (שם) וַתֵּרָא הָאִשָּׁה, בְּטַעֲמָא סִגִּי וַתִּקְיָף. מִלְּמַד, שִׁפְרוּזוֹ הָאוֹתִיתוֹת וַאֲוֹ תִי"ו, וְסָלְקוּ לְהַתְּזוּבָר עִם אוֹת מִ"ם. וְאוֹת מִ"ם הָיְתָה עוֹלָה וְיורֶדֶת, וְלֹא הָיְתָה מִתְּזוּבָרֶת עִמָּהּ, עַד שִׁנְתַּפְתַּת.

וּפְרוּזוֹ וַאֲוֹ תִי"ו, ד' זְמַנִּין, וְאִקְיָפוּ לְאוֹת מִ"ם לְד' סְטָרִין. דְּכַתִּיב, (בְּרַאשִׁית ג') וַתִּקְחוּ מִפְּרִי וַתֹּאכַל וַתִּתֵּן גַּם לְאִשְׁתָּהּ וַתִּפְקֹזְנָה עֵינֵי שְׂנֵיהֶם. הָא ד' זְמַנִּין ו' ת'. מִלְּמַד, שֶׁסָּבְבוּ לְאוֹת מִ"ם לְאַרְבַּע צְדָדִין, וְהַמִּ"ם בְּאַמְצַע, מוֹת בְּכָל סְטָרִין.

כַּמְדָּבָר אַזְוֵר, (ירמיה ט) כִּי עָלָה מוֹת בְּזוֹלֹנֵינוּ. דָּא סְמַאל, דְּאִיהוּ זוּד מוֹזְלוֹנֵי שְׂמִיא. וְעַל דָּא מִי גָבַר יוֹזֵיָהּ וְלֹא יִרְאֶה מוֹת. מִיָּד שְׁלַט בָּהּ, וְהִטִּיל בָּהּ זוֹהַמָּא. זְנוּת קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא לְמִיזוּבֵי, וַיִּתְזוּבֵא הָאָדָם וְאִשְׁתּוֹ.

תָּא זְוִי, קוֹדֶם שִׁזְזָטָא, הָיְתָה הַשְּׂכִינָה עֵטְרָה עַל רֹאשֵׁיהֶם, לִהְיוֹת בְּשִׁבְלֵם שׁוֹרָה עַל הָעוֹלָם. כִּיִּן שִׁזְזָטָא, כְּבִיכּוֹל, תֵּשׁ כּוֹזָה, וְאַסְתַּלְקַת וְלֹא שְׁלִיטַת. וְקוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא שְׂאֲרֵי לְקוֹנֵן, וְאָמַר אֵיכָה, מַה תִּהְיֶה מִינָהּ, שְׁלִטְנוּתָא אַעֲדוּ מִינָהּ. אוֹף הֵכָא בְּזוּרִבֵּן בִּי מִקְדֶּשׁא, שׁוֹלְטְנוּתָא אַעֲדוּ, וְקוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא שְׂאֲרֵי לְמִיסְפָּד, וְאָמַר אֵיכָה, מַה תִּהְיֶה עֲלֵיהָ.

אֵיכָה, רַבִּי פְּנּוּס פְּתוּז, (ירמיה לא) קוֹל בְּרָמָה נִשְׁמַע נְהִי בְּכִי תִמְרוּרִים וְנִי. בְּשַׁעֲתָא דְאַתְזוּרָב בִּי מִקְדֶּשׁא, וְאַתּוּקָד. אַתָּא קָלָא וְאַיְתַעַר עַל קַבְרֵי אַבְהֵן קַדְמָאי, וְאָמַר, אַבְהֵן קַדְמָאי, אַתְּוֹן דְּמִיכִין בְּשִׁנְתָּא, וְלֹא יִדְעִיתוּן צַעֲרָא דְעַלְמָא, בְּנִיכּוֹן דְּנִדְלַתוּן בְּצַעֲרָא, וְאַעֲלִיתוּן בְּהִימְנוּתָא סִגִּי דְקוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא, הָא מִיתוּ, וְהָא אַתְקַטְלוּ, וְהָא אֲזָלוּ בְּגַלּוּתָא בִּין שְׂנְאִיהוֹן, יִדְהוּן מְהִדְקֵן לְאַזְוּרָא, מִיִּיתִין בְּכַפְנָא, בְּתִיהוֹן אַתּוּקָד. אֵן רוּזְמִין דִּילְכּוֹן, אֵן מְהִימְנוּתָא דִּילְכּוֹן, קוּמוּ אִיתַעְרוּ לְגַבִּיָּהּ.

מִיָּה אַתַּעְרוּ אַבְהֵן וְאַמְהֵן, וְאַזְלוּ לְגַבִּי מִשְׁה, אָמְרוּ לִיָּה, מִשְׁה רַעֲיָא מְהִימְנָא, אֵן אֵינּוֹן בְּנִין, אֵן שְׂבָקַת לּוֹן. מִיָּד אִיתַעַר מִשְׁה, וְאַזְלוּ עִמְהוֹן לְגַבִּי יְהוֹשֻׁעַ. אָמַר לִיָּה, בְּנֵי אַבְהֵן אַלִּין, בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, דְּפַקְדֵי קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא עֲלִיהוֹן, וְשְׂבָקַת לּוֹן בִּידְךָ, אֵן אֵינּוֹן.

אַתִּיב יְהוֹשֻׁעַ וְאָמַר, רַבִּינוּ מִשְׁה, בְּאַרְעָא קַדִּישָׁא שְׂבָקַת לּוֹן, וּפְלִגִּית לּוֹן אַרְעָא עַל פּוּם עַדְבָּא, כְּמַה דְּפַקְדִּיתֵנִי, וְכִלְהוּ שְׂבָקַת גָּבַר עַל אוֹזְסְנִיתִיהּ וְעַל עַדְבֵּיהּ.

וּבִיָּה אֲזָלוּ סוּכְהוֹ לְאַרְעָא קַדִּישָׁא, וְאַשְׁכּוּזוּ לָהּ דְאַתְזוּרָבָא, דְּלֹא אִשְׁתַּמַּע בָּהּ קָלָא. עֲאָלוּ גַבִּי מִקְדֶּשׁא, וְזוּמוּ דְאַתּוּקָד. עַבְדוּ בֵּית הַסְּפִידָא, עַד דְאַשְׁתַּמַּע קָל מְרִירוֹ דְבִכְיָה לְרוּם שְׂמִיא, וְכָל מִלְּאָכֵי עִילָאֵי בְּכוּ עִמְהוֹן לְעִילָא.

איתער קודשא בריך הוא ואתא לגביהון, ואשכוו לון ממררין בקל בכיה, גו עפרא דמקדשא. אמר לון, רוזימין דנפשאי, מיה אתון הקא, (ירמיה יא) מיה לידירי בביתי.

קם אברהם סבא בקדמיתא, אמר קמיה מארי דעלמא, את ידעת דאולית קמה באורו קשוט. עשר זמנין נסית לי, וקיימית בכלא. בני אן אינון, לא שבוענא קל מליהון בארעא דאומית לי, לקיימא להון בה.

אמר ליה קודשא בריך הוא, אי אברהם רוזימא דנפשאי, (שם) ובשר קדש יעברו מעליך. בטילו מיניהו ברית קדישא, ופלוו עבודה זרה, ועל דא איתקפת רוזאי בהון, ובגינה אוריה לון כמה זמנין, ולא תבו קדמי.

כיון דשמע אברהם כה אמר ימוזו על קדושת שמה כל אינון רוזימיהון בני עממיא, עד דיהא רעווא דילך לאתבא לון לגבר. וכן פלהו פנונא דא, ואזלו להו.

אשתארת תמן רוזל, וארימות קל בכיה במרירו דתמורורים, אמר לה קודשא בריך הוא, רוזל, מיה את מבכה. אמרה קמיה, ולא אבכה, בני אן אינון, ומיה זוטאן לגבר. אמר לה עאלו צרתי לקמי, ואעילו לה בביתי. מיד אמרה, וכי לא עבדית אנא יתיר, דאעילנא צרתי בביתי.

דתנן, בשעתא דכתיב, (בראשית כט) ויגד יעקב לרוזל כי אזוי אביה הוא, אמר הרוזל לגבאי, אמרה ליה אין, אבל אוקתא אית לי קשישא מינאי, ומסתפינא מאבא, דרמאה איהו. מיד ויגד יעקב לרוזל, כי אזוי אביה הוא ברמאותא.

מיה יהב לה סימנין. כיון דעאלת לאה בההוא ליליא, אמרה רוזל, השתא מתכספא אוקתי, אולת ומסרה לה סימנין.

ועל דא אמרה לגבי קודשא בריך הוא, ואנא לא עבדית יתיר, דאעילנא צרתי בביתי. ואת דכתיב בה, רוזום וזנון ארך אפים, הנה לך לאעברא על רוזימיהון.

ובכל מיה דאמר לה, לא קבילת תנזומין. הךא הוא דכתיב, (ירמיה לא) קול ברמה נשמע וגו' כי איננו. לא בעאת לקבלא תנזומין. מאי טעמא. בגין כי איננו, כיומין קדמאין לאשראה בינייהו, והא אסתלק לעילא.

ובגין דכי איננו בגו בנהא, לא קבילת תנזומין, עד דאומי לה. דכתיב, (ירמיה לא) פה אמר ה' מנעי קולך מבכי ועיניך מדמעה.

כמה דעבדת רוזל, אוף הכי שכינתא לעילא. כדמתרגם קל ברום שמיא אשתמוע, שכינתא מבכה על בנהא. בההיא שעתא דאיהי הות מבכה, אתערו לגבה שתין רבוא משריין עילאין, וכלהו איתערו בכיה לגבה.

בְּהוּא שַׁעֲתָא, אֲשֶׁתַּמַּע קָלָא לְרַקִּיעַ עֲרֻבוֹת, וְאֹדְעֵעוּ מֵאֲתָן אֶלְפָּ עֲלֻמִּין, דְּהוּוּ גְּנִיזוּ בִּין יוֹמָא דְּאֲתַבְּרִי עֲלֻמָּא, עַד דְּאֲשֶׁתַּמַּע הוּא קָלָא לְרוּם שְׁמַיָּא. וּמֵאֵן אִיהוּ, דָּא רַקִּיעַ כְּעִין הַקְּרוּז הַנּוֹרָא, דְּאִיהוּ עַל גְּבֵי הַזִּיזוֹת.

עַה דְּאֲתַגְּלִית אִימָא לְבִרְתָּא, וְאֶמְרָה לָּהּ, מִנְעִי קוֹלְךָ. כְּדִין אֲתַפְּרֶשֶׁת מִתַּמְּנָן, וְאֹזְלַת הִיא וְכָל אוֹכְלוֹסָהָא בְּגִלְוֹתָא. וְאֶצְטְרִיכוּ לְאֲתַבְּדָרָא לְכַמְהָ סְטָרִין, לְמַהוּי גְּלוּתָא לְכוּלָּא, וְהִיא יִשְׁבָּה בְּדָד.

רַבִּי זְוּוּנְיָא אָמַר, אִיכָהּ, מֵאֵן אָמַר דָּא, הוּא רִוּוּ עֵינְיָאָה זְעִימָאָה, עֲלֻמָּא דְּאֲתִי. וְעַל דָּא, תִּיבָּה דָּא רִוּוּנִי אִיהוּ, וְלֹא אִית בָּהּ שׁוֹתְפוּ כְּלָל, לָאוּ לִישָׁן וְשִׁינְיָן, וְלָאוּ שְׁפוּן כְּלָל.

אִימָא שְׁאֵלָה עַל בְּרִתָּהּ, דָּא קְרַקְרָא דְקִיר, אֲדוּן רַבּוּן רַב וְשְׁלִיט, יִשְׁבָּה, וְלֹא עוֹמְדַת, בְּתוּזְלָה עוֹמְדַת, וְכָל אוֹכְלוֹסִיָּה עוֹמְדִים, הַשְׁתָּא יוֹשְׁבַת וְשׁוֹמְמָה. בְּדָד, כְּדָבָר אַזּוּר בְּדָד יִשֵּׁב, כְּמֵאֵן הַמְּסֻאִיב בְּמְסֻאֵבוּ, וְשִׁפּוּזָה כִּי תִירַשׁ גְּבִרְתָּהּ, הוּא דְּהוּוֹת מְסֻאֵבָא, יִתְבָּא בְּדוּכְתָּהָ.

שְׁלוּזוּ לָהּ בְּנֵי בְּבַל לְבִנֵי אַרְעָא קַדִּישָׁא, יְאוּת דְּאֲתוּן צְרִיכִין לְמַבְכִּי, וְלִכּוּן יְאוּת לְמַסְפַּד, וְלְמַעַבְד אַבְלָא, בְּמִזְוּזִיכּוֹן הַיְכָלִין דְּאִימָא זּוּרִיבִין, וְאַתְר עֲרֶסֶה דְּאֲתַהֲפֵךְ בְּאַבְלָא, וְהוּא לִית תַּמָּן, וּפְרוּזָא מְנַכּוֹן, וְלֹא יִדְעָתוּן מִיָּנָה.

תִּימְרוּן דְּאִיהִי עֲמֻנָא גּוֹ גְּלוּתָא, וְנִזְוּתַת דִּיזְרָה בְּגִוּוּנָא. אִי הָכִי, אֲנִן צְרִיכִין לְמִזְוּדִי, דְּהִיא יוֹזְקָא לְגִבְיָאָה זּוּמָא לָּהּ הָכָא, וְכָל אוֹכְלוֹסָהָא.

וְדֹאִי, עַל דָּא אֲנִן צְרִיכִין לְמַבְכִּי, וְלְמַסְפַּד כְּתַנְיָנָא, וְכִיעֲנִי מִדְּבִרָא, דְּאִיהוּ אֲתַתְּרַכַת לְבָר מִהִיכְלָהּ, וְאֲנִן בְּגִלְוֹתָא, וְהִיא אֲתַת עֲלָנָא בְּמִרְרוּ, וְזוּמַת לָנָא בְּכָל יוֹמִין בְּכַמְהָ עֲאָקוּ, בְּכַמְהָ גִימּוּסִין גְּזָרִין עֲלָנָא בְּכָל זְמַן, וְלֹא יְכָלָא לְאֲעֲרָאָה מִיָּנֵן עֲאָקִין, וְכָל אִינּוֹן מַכְתְּשִׁין דְּאֲנִן סְבָלִין.

שְׁלוּזוּ לָהּ בְּנֵי אַרְעָא קַדִּישָׁא, יְאוּת דְּאִימָנָא עֲרַקַת, וְאֲתַתְּרַכַת מַנּוּ הַיְכָלָהָא, וְנִזְוּתַת לְגִבְיָיְכוּ בְּמִרְרוּ וּבְקַל עֲצִיב, כְּאִיתַתָּא דִּיתְבָּא בְּלֹא דְעֵתָא, וּכְגִבְרָא דְלֹא יְכִיל לְשִׁיבָא, וְיְאוּת לְכוּן לְמַסְפַּד.

אַבְל אֲנִן, אִית לָן לְמַבְכִּי וְלְמַסְפַּד בְּנֵהִי וּבְמִרְרוּ, דְּאֲנִן זּוּמָא בְּכָל יוֹמָא הַיְכָלָא זּוּרִיב, וְתַעֲלִין דְּמִדְּבִרָא עֲאֲלִין וְנַפְקִין, וְשִׁרְקִין יַעֲנִים בְּגוּיָהּ, וְאֲנִן זּוּמָא וּבְכָאֵן.

וּבְעוּד דְּאֲנִן יִתְבִּין גְּבוּכִין, וְשְׁכִיבִין פּוּמְנָא בְּעַפְרָא, אֲנִן שְׁמַעִין קָל זְעִימוּ דְּרַגְלָהָא, בְּתַלַת מִשְׁמֵרוֹתָא דְלִילָא, גְּזוּתַת וְזוּמַת לְהַיְכָלָהָא, אִיךְ זּוּרִבִין מִתּוֹקְדָן, אֲעֵלַת מִהִיכְלָא לְהַיְכָלָא, מִדּוּקָא לְדּוּקָא, וְנִזְעַת וּמִיִּלְלַת, וּבְכַת עֲלָנָא וְעַל נַפְשָׁא.

ואנן מתערין לקל געימו דבכיינתה וילכותה. ורוזנא אולת אבתרה, ופרוז לגבה. ולפום שעתא פרוזת ואולת, ולא שמענא, ולא ידענא מידי, דהא אולת, ואשתארנא נבוכין, דמיכין, בלא רוזא, בלא דעתא. צעקינ, ואמרין איבה.

תנינן, בכל ליליא ולייליא, קל מרירות דכאיבא דציון אשתמע מרום רקיעא לתתא, ובתתא לרקיעא. כדבר אזור, (ירמיה כה) ה' ממרום ישאג ובמעון קדשו יתן קולו שאג ישאג על גדהו.

בשירותא דליליא, היא אתפונת בבכיה. ושאגת מרום רקיעא לעילא. גזזתת לתתא, לאתר מדבזו הזויצון, וזומת דוכתה זוריב, מסאב במסאבו, וכל אתר לא אשתכחו ביה. געת ומיללת, צוונת בקל מרירו, ואמרת, מדבזוי מדבזוי, פרנסתי דמרוית לי בכמה ניסוכין, בכמה עלון דכין קדישין.

כל גברין קדישין, רברבין ממנן, הוו מרוון וזדאן מינה, אכלין עידונין, ופלגין זולקיהון, ברומי רקיעא. יתבו בך גיבלת זוסידים קדושים. בני דאתדבזו עקה, ווי לי מדמיהון. וכל גברין רברבין ממנן, נפלו מדוכתיהון לקול צוונתיהון.

יתבין לבר צוונתין ובכאן, אינן אראלים קדישין, דאת שמייה קדישא הוה מתעטר עליהו, וביה אינן זדאן וקיימין. לקל בכיינתהון את דא פרוזא מנייהו, וסלקא לרומי מרומים, ואשתארו כנוקבא דבכאת ומיללת. דדא הוא דכתיב, (ישעיה לג) הן אראלם צעקו זוצה. אראלם בלא יו"ד, צעקו זוצה.

מהבזוי מדבזוי, לבתר דמרוית לי בניבלות בגין זוסידין קדישין, דמסרו נפשיהון וגשימיהון עקה, איתגזיות. אן אשכוז לה, אן אשתא דעקה. געת ומיללת ובכאת בקל עצוב.

שתא אלפי גברי קדישין, בכל סטרא דארבע סטרי עלמא, אינן דהו אכלי קרבנא בכל יומא, גזזתי בהדה, ומיללתי ובכין על מדבזו דעלון. ויתיר הו, אלא אתמעטו.

ואפילו אינן דקיימין לבר, ברוז אזורא, דמרוון מאינן אימרין ופדרין. בשירותא דליליא צוונתין געאן ומיללתי על האי מדבזו. ווי לזומרא דאביד אבוסה, אתר דמתרנה מניה. מאן זומי געימו דגברין קדישין במטרוניתא, מתתא לעילא, ומעילא לתתא.

בפלגו ליליא, עאל לגו ההיא נקודה דציון, אתר דבית קדש הקדשים, זומת ליה דאתזוריב, ואסתאב אתר בית מותבה וערסה, געת ומיללת, סלקא מתתא לעילא, ומעילא לתתא, אסתכל באתר דכרובים, צוונת בקול מרירו, וארימת קלא ואמרה, ערסי ערסי, אתר בית מותבי.

על האי דוכתא פתיב, (שה"ש ג) על משכבי בלילות. משכבי ערסא דמטרוניתא. געת בבכיה ואמרה, ערסי אתר מקדשי, אתר דמרגלאין טבאן, בי פרוכתא וכפורתא, דהו סמכין

עלוהי שתין אלפין רבון אבני יקר, סדרין סדרין, שורין שורין, מסתכלאן דא לךא. סדרין דרמונין מתעען עקר לך סטרין. עלמא קיימא בגינה.

רבון עלמא, בעלי, הוה אתי לגבי, והוא שכב בין דרועי, וכל מה דבעינא מניה, וכל בעותי עבד בעידנא דא. כד הוה אתי לגבי, ושוי בי מוריה, ומשתעשע בין שדי.

ערסי ערסי, לית את דכיר כד הוינא אתא לגבה בונדוה ובשפירו דלפא, ואינון רבין עולמין, הוי נפקי לקדמותי, בטשי בגרפיהו בונדוה, לקבלא לי.

עפרא דבה, הוה קם מדוכתיה, וזוו איך איתנשינא ארנא דאורייתא דהות הכא, מהכא נפקא מזונא לכל עלמא, ונהורא, וברכאן לכלא.

אשגזו על בעלי, לית הכא. אשגזו לכל סטר. בעידנא דא כד הוה אתי בעלי לגבי, וסורגיה כמה בגין זוסידין, וכל אינון עולמתאן ומינין לקבלא ליה.

והוינא שמעין מרוזוק, קל זוגין דפעמונים מקשקשין בין רגלי, בגין דאשמע קליה עד דלא יעול לגבי. כל עולמתאן דיכלי, משבזון ואודן קמי קודשא בריה הוא, לבתר אולין כל זוד על בי מותביה, מוזבקן בגשיקתהון ברוזימו.

בעלי בעלי, אן פגית, השתא הוא ערנא דהוינא אשגזו בה. אסתכלנא בכל סטר, ולית אנת. אן אשגזו לך, ולא אתבע בגינה.

דא הוא אתרף בעידנא דא, למיתי לגבי, הא אנא ומינא הכא. הא אתנשית מנאי, לית אנת דכיר יומי דרוזימו, כד הוינא שכבת בתוקפה, ומזוקקא בדיוקנה, ודיוקני הוות מוזקקא בה, כהאי זוותם דשביק דיוקניה בגליפו דכתבא, הכי שבהקנא דיוקני בה, בגין דתשתעשע בדיוקני, בעוד דאנא בגו זיכלי.

געת בבכיה, וצוות, בעלי בעלי, נהירו דעיני הא איתוזשה. לית אנת דכיר, כד הוית אושיט שבאלך מתזוות רישי, ואנא מתעננא על סגיא דשלים, ומינא מוזבקא באוזה ובנשיקין. ונדרת לי דלא תשבוק רוזימותא דיכלי לעלמין. ואומית לי, (תהלים קל"ו) אם אשכחך ירושלים תשבזון ומיני, הא איתנשינא מנה.

לית אנת דכיר, כד קאינא לגבה בטורא דסיני, שלימין שתין רבו דקבילו לך עליהו, ואתערנא לך בהו, יתיר מכל עממינא, והוינא אולין אבתרף לכל רעותה. וההיא שפונה קטלא בהו לאלפים ורבון, ולא אשגזונא. ואתאבידו פלהו במדברא, ושבקית לון תמן, ואעילנא בגיהון זעירין לקיימא קמה בארעא דא. ובדילנא לון לקיימא קמה, בגין רעותה.

בעלי הוי דכיר, בכמה בגין קדישין קאימנא קמך בכל דרא ודרא, ביומי דדוד ושלמה בריה. לית אנת דכיר כמה טבאן דעבדו קמך. יאות לך למידכר זובין, ולא תדכר זכונן. אן אתהפכו עלך.

בעינא עלך, לית אנת. בעינא על בגאי, לית אינן. בעינא על קדושתא דאתר דא, הא אסתאב. כל עלמא הוה בשלם בגין אתר דא. כלבין לא נבזוין בעידנא דא, פולחו הוו בשלם. געה ובמיללת, וכל אינן אוכלוסין לעילא. וכלבים צוויין לתתא, בשירותא דמשמורה תליתאה.

נפקת ואתת, קיימא על אתר דמדבזא קטורת בוסמין, געת ובמיללת, וסלקת לעלא, ואשכזא זוד כרוב מאינן תרין פרובין דהוו בהדה, ומההוא זמנא לא הוה לה אלא זוד. וההוא רביא עולימא דאשתאר, ינקא מינה בכמה וילכותא.

כהין קודשא בריה הוא אנדמן לגבה, ונזוית לה, ובמלל עמה. ועל דא קתיב, (ירמיה לא) כה אמר ה' מגעי קולך מבכי ועיניך מדמעה כי יש תקוה לאזוריתך. ועל דא תנינן, תיעוק יונק משדי אמו, ואשה מספרת עם בעלה. עד הכא פתיזתא, מפאן ולהלאה שירותא דמגילת איכה.

איכה ישבה בדר, רבן פתווי האי קרא, (קהלת יב) וזכור את בוראך בימי בזורתך עד אשר לא יבואו ימי הרעה. האי קרא, אוקימנא ליה בישראל כד הוו בארעא קדישא. וזכור את בוראך, הוי דכיר כל אינן טבאן, וכל אינן אתין ונסיין, דעבד לך קודשא בריה הוא ביומין קדמאין, כד הוות רביא במהימנותא, כדבר אזור, (הושע יא) כי גער ישראל ואהבהו.

בימי בזורתך, בזמנא דאיהו איתרעי בך מפל עמין דעלמא. עד אשר לא יבאו ימי הרעה, יומין דוקנה, דשלטין בך שאר עמין, ויבדרון לך בכל עממא.

בימי בזורתך, יומין דשתא, דאינן ברירין לך, ונטירו דלעילא עלך. ואינן ד' ירוזי דשתא, אדר גיסן אייר סיון. אלין אינן יומין דבזור קודשא בריה הוא בישראל, ועבד בהון עמהון גסין. ובגסת ישראל מתעטרא בבעלה, ואתקריבת בהדיה.

עה אשר לא יבאו ימי הרעה, ימי הזקנה, ימי הרעה ממש, ואינן: תמוז אב טבת שבט. אף על גב דלא איתגלייא כל בך, וסימנך (משלי י) ושבת לגו זוסר לב.

והגיעו שנים, שנים דגלותא, דאלין ישראל מטולטלין. אין לי בהם זופין, דתנינן, ומינן ביומא דגלותא, דלא ישתכח בידא דבר גש למיזבן בשוקא, וכדין תכלה פרוטה מן הכיס.

עה אשר לא תזושף השמש, דא קלסתר פנים של שכינה, מלעילא ומתתא. מתתא מאן אינן. מארי מתניתין דהוו בארעא דישראל, פטישי דפרזלא, מהדקין טרין, ותלשין טורין רמאין.

וְהָאֹר, זֶה הַתְּלִמוּד יְרוּשְׁלָמִי, דְּנִהִיר גְּהוּרָא דְאֹרִייתָא, לְבִתְר דְּאֵתְבִטֵּל דָּא, כְּבִיכּוּל, אֲשֶׁתְּאָרוּ בְּזוּשׁוּכָא. דְּכִתִּיב, (איכה ג) בְּמוֹזְשִׁים הוֹשִׁיבֵנִי, זֶה תְּלִמוּד בְּבִלִי, דְּאֵלִין בֵּית בְּנֵי עֲלָמָא בְּמוֹזְשִׁים.

וְהִירוּז, אֵלִין אֵינּוֹן הַבְּרִייתוֹת, דְּהוּן גְּהִירִין גְּהִירוּ דְּזוּכְמָה סְתִימָאָה. וְהַכְּכָבִים, אֵלִין אֵינּוֹן מִשְׁכִּילִים דְּהוּן בְּאַרְעָא קְדִישָׁא, כָּל אֵינּוֹן תְּנָאִים וְאִמּוּרָאִים, דְּכָל עֲלָמָא קְיִימָא בְּגִינֵיהוּ. דְּכַד הוּן קְיִימִי כְּזוּדָא, הָוּה אָמַר בַּר גֵּשׁ לְזוּבְרִיהַ, מַגּוּ מַלְכָּה דָּא דְּפִרוּז מְפּוּבּוּי, אָנָּא זְמָא מַה דִּיהָא יוֹמָא דָּא, אוּ לְמוֹזָר, כֶּף וְכָף.

דְּבַר אָזוּר (קֹהֶלֶת יב) עַד אֲשֶׁר לֹא תִזְנֶשֶׁף הַשֶּׁמֶשׁ, גְּהִירוּ דְּקִלְסְתָּר פְּנֵי שְׂכִינְתָּה, דְּהָוָה גְּהִיר לָהּ בְּכָל יוֹמָא, וּמַהֲהוּא גְּהִירוּ עֲלָמָא אֲתַקְיִים, וְיִשְׂרָאֵל שְׂרָאן עַל אֲרַעָא לְרוּזְזָנּוּ.

וְהָאֹר, אוּר שְׂפָרָא תְּקֹדֵשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּמַעֲשֵׂה בְּרָאשִׁית, דְּהָוָה גְּהִיר מִסִּיפֵי עֲלָמָא לְסִיפֵי עֲלָמָא, וְאֲתַגְּנִי. וְהַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא הָוָה גְּהִיר, וְאִפִּיק מִינֵיהּ זֹד וּזוּטָא דִּימִינָא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְאָזוּיִד לְסִיחָרָא. וּבַהֲהוּא זִימְנָא כְּתִיב, (איכה ב) הַשִּׁיב אָזוּר יְמִינוּ.

וְהִירוּז, דְּכִתִּיב (ישעיה א) עֲדָק יִלִּין בָּהּ. וְהַכְּכָבִים, מַלְאָכֵי הַשָּׁרָת, שְׁהִיוּ בָּאִים בָּהּ וַיְדוּעִים אֶצְלָהּ, וּבִטְלוּ מִקְיֻמֵיהוּ, וְאֵלִין אִיקְרוּן מַלְאָכֵי שְׁלוֹם. וְשָׁבוּ הָעֵבִים אָזוּר הַגֹּשֶׁם, דְּכִתִּיב (שם לז) מַלְאָכֵי שְׁלוֹם מִר יִבְכִּיּוּ.

(קֹהֶלֶת יב) בַּיּוֹם שִׁיזְעוּ שַׁמְרֵי הַבַּיִת, אֵלִין תִּלְת בְּתֵי דִינִין, דְּהוּן אוּלְפֵי תוֹרָה בְּלִשְׁכַת הַגְּזִית. וְהַתְּעוּתוּ אֲנָשֵׁי הַזּוּל, אֲלוּ סִנְהֶדְרֵי גְדוּלָּה וְסִנְהֶדְרֵי קִטְנָה. וּבִטְלוּ הַטּוֹזְזוֹת, אֲלוּ כַהֲנָיִם וּלְוִיִּם, וּכְלָהוּ מִשְׁמֵרוֹת דְּהוּן קְיִימֵי בִירוּשְׁלָיִם.

וּזְשִׁכוּ הָרְאוֹת בְּאַרְבוֹת, אֵלִין גְּבִיאִים וְצוּפִים, דְּהוּן זְמָאן בְּגִבּוּאָה וּבְרוּזוּ הַקְּדֵשׁ. (שם) וְסִגְרוּ דְּלִתִּים בְּשׁוּק, דְּבְנֵי גְשָׁא אָזוּזִין, וְלִית מֵאן דִּיתִיב עֲלֵיהוּ, דְּהָא כָּל תְּרַעִין גְּנַעְלוּ, מִן יוֹמָא דְּאֲתַזְרַב בִּי מִקְדֵּשָׁא, וּבִטְלִית עֲבִידַת בֵּית אֱלֹהֵנָא.

בְּשַׁפֵּל קוֹל הַטּוֹזְזָה, אֵלִין אֵינּוֹן כּוֹתְשֵׁי קְטוֹרֶת, דְּהוּן יְהָבֵי קָלָא בְּכָל יוֹמָא, בְּכַתְּשֵׁי דִילֵיהּ. דְּבַר אָזוּר קוֹל הַטּוֹזְזָה, קָלָא דְּשְׂכִינְתָּא, אָזוּזָא בְּכָל יוֹמָא, שׁוּבוּ בְּנִים שׁוֹבְבִים, וְלִית מֵאן דִּישְׁזַח בָּהּ.

וַיִּשְׁזוּ כָּל בְּנוֹת הַשִּׁיר, אֵלִין אֵינּוֹן דְּסִלְקִין בְּדוּכְנָא בְּכָל יוֹמָא, וּמִנְגְּנֵי זִיגְנָא דְּשִׁיר. כָּל, לְאִסְגָּאָה מַלְאָכֵי עֵילָאָה לְעִילָא, דְּהוּן מִתְזוּלְקֵי מִשְׁמֵרוֹת לְעִילָא, לְקַבֵּל אֵינּוֹן מִשְׁמֵרוֹת לְתַתָּא. שׁוּזוּ, אֵלִין דְּלִתְתָּא. כְּבִיכּוּל, אִף אֵלִין דְּלְעִילָא שׁוּזוּ. גַּם מְגַבֵּה יִירָאוּ. וְאִף עַל גַּב דְּמַגְבּוּתָה הוּן גְּנָסָא, הוּן דְּזוּלִין.

שׁוּזוּ אֵינּוֹן בְּנוֹת שִׁיר, בְּגִין דְּהָא פִּי אֲלָף לוּיִים, הוּן יְדִיהוּן מִהַדְּקָן לְאָזוּרָא. כַּד מְטוּ לְגִהְרוֹת בְּבִל, כְּגוֹרִיהוּן הוּן תְּלִין עַל אִלְגִּין דְּתַמָּן. הוּן שְׂאֵלִין לֹן לְגִנְגָּא. וְאִמְרֵי, (תהלים קלז) אִיךָ גְּשִׁיר

את שיר ה' על אדמות זכר. נשכו בשניהון בונה ידיהון וכרתו לון, ולא יכילו לנגנא, וקטלו לון.

וזהותנים בדרה, דהא הו אולין בריוזין על צואריהון, ומהדוקא דהנה תקיף, הו נפלו אצבעותיהו בארוזא. וירמיה הנה לקיט לון בטליתה, ונשיק לון, ובכי עליהו. והנה אמר להו, בני, ולא אמרית לכו, (ירמיה יג) תנו לה' אלהיכם כבוד בטרם יוזשיף וגו'. ועל דא כתיב, (שם ט) על ההרים אשא בכי ונהי ועל גאות מדבר כו'.

(קהלת יב) ונאץ השקד, מן יומא דנציץ אילנא דא לבלבין, עד יומא דעביד איבה, זוד ועשרים יומא זניהו. כף מי"ז בתמוז עד ט' באב, כ"א יום בינייהו. הדא הוא דכתיב, (ירמיה א) מקל שקד אני רואה.

ויסתכל הונגב, דאתיהב מטולא על כתפוי דזרעא דדוד. ותפר האביונה, דאתבטל עבידת בית אלהנא. כי הולך האדם לבית עולמו, דא הוא כבוד, דאסתלק לעילא. ובני נשא צוויין, וליית מאן דישיגזו בהו.

(קהלת יב) עד אשר לא ירתק זבל הכסף, אתר דכהנא מקטיר קטורת על מדבזא דלנא. ותרץ גלות הזהב, דא הוא בית קדש הקדשים, דתמן פרובים דדהב. ותשבר פד על המבוע, דא מלכות בית דוד דאיתבר.

וישב העפר על הארץ כשהיה, ותזרב בי מקדשא, ויהא פעפרא. והרוז תשוב אל האלהים אשר נתנה, דא שכינתא, ואסתלקותא דרוז נבואה מן עלמא.

רבי יודאי פתוז, (שם) ביום שיעו שמרי הבית, אלן תנאים ואמוראים, דהו נטרי עמא דארעא דישראל, ואודעעון מדוכתייהו.

והתענתו אנשי הזויל, כדבר אזור, (בראשית מז) ויש בם אנשי זויל. וזבא דבני יעקב, דהו אנשי זויל, וסבלי עוות דינא, כדבר אזור, (איוב ז) האל יעות משפט. קבילו עוות דינא. אינון אנשי זויל. דכף אורזוי דנזשי, לבתר דקטיל לבר נשי, אהדר ונשיף ליה נשיכו בלא רוזמין, ("זילופי גרסאות") דא איהו עוות דינא.

שלוזו להו בני ארעא קדישא, יאות דאתון אית לכון למבכי, כמאן דבכי מרוזיק. דהא אבלא ובכיה ומספדא בנהי ומרירו לא מטא לכו. דהא רוזצתי רגליכון, ולא בעיתו לטנפא לון כמלקדמין. כדבר אזור, (שה"ש ה) רוזצתי את רגלי איכבה אטנפם.

אבל און דשכנין בין גדרו נזשי, וכמין לון בכל יומא, קטיל, ונשיף, ואון זומינן בעיינין עוות הדין דאתעביד פינגא, באינון אנשי זויל, די ביומיהון שתיק, ולא בעא דינא. דדזויל מינייהו דזוילו סג, ולא יכיל לקיימא קמייהו. וכיון דעברו ליהוא עלמא בתיובתא, קיימא נזשי קמי קודשא בריה הוא, ותבע דינא.

והיך קרא דכתיב, (שמות כא) וגו' איש ומכרו וגו' ונמצא בידו מות יומת. אמר קודשא בריך הוא לנזוש, יוסף לא היה איש. ונמצא בידו וגו', הא בידיהוה לא אשתכחו. אהדר וקאמר, (דברים כד) כי ימצא איש גו' נפש מאוזווי מבני ישראל והתעמר בו ומכרו ומת הגו' ההוא.

תמימי מאה שנין הוה קיימא והוא נזוש ותבע דינא. ואנן תנינן, מאן דאתוויב בתרי דינין, אתרין בוזבירא. ווי מאן דקפיל עונשא על זובוי, דהא מיתה מכפרה על זובין, ואהדר לקבל עונשא אוזרא, ווי די התעונו אנשי הזויל, וסמאל ונזוש קיימו לתבעא דינא.

על דא יאות לן למבפי ולמספר, דקרתיא קדישא אשתארת בדר מכל טבין דהוו בה. בההיא שעתא נזות סמאל ובלבל עלמא, ואעיל רוזא דא במעוי דההוא רשע מלפא דרומי, ותבע דינא מתקיפי עלמא. ווי לרא, ווי לעלמא, עוות דינא לא אשתכחו מן יומא דאתברי עלמא, כדא.

איכה בנין עמודים דעלמא, קיימין סמכין, דעלמא קיימא עליהון, ואנא מתעטרא עליהון בכל יומא. היך התעונו על ידי הנזוש, היך התעונו רוזין קדישין, לאתלבשא בלבושין נכראין אוזרין, למידן לון בקלנא סגי, ווי לרא, ווי לעוותא דא.

מאן זומא גו' גנתא דערין, בשעתא דאתמסר דינא לעילא. עשר מרגלאן שפיראן, גהירו דכל גנתא, בין כל אינון אילנין. מתפשטין ונפקין פלהו לבר. וכל אינון אילנין דגנתא דערין, צוויזין ואמריין, ווי דהתעונו אנשי הזויל. ונטורי תרעא דגנתא דערין מודעען, אינון פרובים, סלקין ונזותין, ולא יהבי דוכתא לאפקא אלין גהורין.

כה אתפשטו מגו גהורין דלבושיהון. ועילאין ונתאין צוויזין לקדמויתהון, ואינון נטורי זומות לעילא מודעען, וכל זויילי רום שמייא בכאן ומיילכן. מאן זומא לאימנא געת ומיילכלא. נזותת לגבי פרובים, נטורי תרעין דגנתא, ואינון מודעען. סלקת אימנא, וזוד פרוב בהדה.

וכהין להט הזורב המתהפכת, שנינא סגי, בטש לגו תרעין, ונפקו אינון עשר גהורין. עילאין ונתאין צוויזין, ווי לעלמא, ווי לרא.

אנן יאות לן למספר פתנים, פד נזותת אימא, ולא אשכזות לון תמן בגנתא, וכל אינון גהורין ובוסמין, געאן ומיילכלן, פדין געת ומיילכלן. אינון פרובים נטורי תרעין בכאן ומיילכלן, פתוזין בבכיה, אנן על אזות כמה וכמה יאות לן למבפי על פולא, ועל עוותא דא.

תו פתוז, (בראשית ג) ויצונו אל יוסף לאמר וגו' (שם) אנא שא גא פשע אוזיה וזוטאתם וגו' ויברך יוסף בדברם אליו. זומא ליה עבדו, והוא מכפר פולא, ומכפר על זוביהו. בין דאיהו מזויל, מאן אית ליה לתבעא על זוביהו. הוי והתעונו אנשי הזויל. עוות הדין סגי, הוה לאינון אנשי הזויל, ווי לן, מאן יעזום לן.

אמאי הוה עוות דינא דא. בגין דהא אימנא אתתרכת וערקת, ואולת ליה, ובגין דא עוות דינא אשתכוז, דאשתכוזא בלוזודהא ההוא דאשטנא עלנא, ולא הוה מאן דימוזי בידיה, ויטעין עלנא טענתא. על דא אתמסרו בידהא כל תיקוני דאימנא.

דאלו אימנא אשתכוזת תמן. לזו משורת הדין אעלת לון. על דא היא בכאת, על דא היא מייכלא, על בנהא דאתגלו, ודאתקטלו, ודאשתציאו על מנן.

ובהיזמיהו לא אשתכוזת, ועביד ההוא זוזש רעותיה בהו. ועל דא פתיב, (ישעיה ג) ובפשעיכם שלזזה אמכם. שלזזה אמכם, דלא תהא זמינת בדיניכון. איכה ישבה בדר בההוא שעתא, דאיהי הות זסבה טענת בנהא, ובגינה אתקרע דינא.

וכה אינון עשר מרגלן נפקו מנן עדן, לאתלבשא בלבושין אזורגין, פלהו לבושין אתמסרו בידא דזוזש, בר זוד, דאיהו ראובן. דכתיב וישב ראובן אל הבור.

ועל דיהב עיטא למרמי לבירא, איתפס איהו בבירא, ואשתזיב. ודא איהו רבי אליעזר הגדול, כד תפשוהו למינות, ויהבוהו בבירא, ואשתזיבת זשמתייה דראובן.